

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoCsp/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518202770
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3518202770.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Mandáka a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Advokátska kancelária TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlo Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: X. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, právne zastúpenému: JUDr. Šimon Cibulka, advokát, so sídlom Trenčín, Hodžova 53, o zaplatenie 13.658,44 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 11Csp/69/2018 - 145 zo dňa 13. februára 2020, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalovanému **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. V záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% proti žalobcovi. V odôvodnení uviedol, že právny predchodca žalobcu sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 13.658,44 eur, dlžných úrokov z istiny do 31. 07. 2018 vo výške 10.317,81 eur, zmluvného úroku vo výške 19,80 % ročne zo sumy 13.658,44 eur od 01. 08. 2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 13.658,44 € od 01. 08. 2018 do zaplatenia, bankových poplatkov vo výške 75,60 eur a nahradenia trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 09.01.2015 uzatvorená Zmluva o úvere č. 2360663384, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli o.i. Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky a sadzobník poplatkov. Žalovaný svojím podpisom na zmluve potvrdil, že sa s týmito dokumentmi oboznámil a súhlasí s ich obsahom. Na základe uvedenej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 13.800,00 eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť právnemu predchodcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov. Keďže žalovaný neplnil úver riadne a včas právny predchodca žalobcu, v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, vyhlásil dňa 05.11.2015 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaný dlžnú sumu z úveru neuhradil, a to ani len sčasti. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, § 1 ods. 1, 2; § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z., § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc zo skutkových zistení a citovaných zákonných ustanovení dospel k záveru, že žalobu žalobcu je potrebné zamietnuť. Predmetnú zmluvu považoval, vzhľadom na povahu zmluvných strán, za zmluvu spotrebiteľskú. Ďalej uviedol, že listom zo dňa 05.11.2015 právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku a vyzval žalovaného na uhradenie dlhu v lehote 10 dní, s tým, že

ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavovala dlžná istina sumu 14.762,13 eur. Súd prvej inštancie ďalej skonštatoval, že pohľadávka vymáhaná v tomto spore bola žalobcovi postúpená platne, keď pôvodný žalobca - banka pohľadávku zosplatnila v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách a následne túto postúpila na nového žalobcu. Následne dal do pozornosti, že žalovaný mal nepochybne povinnosť úver uhrádzať v splátkach, pričom bola dohodnutá výška splátok 266,00 eur a podmienky ich zročnosti - 10. deň v mesiaci. Podľa Aktuálneho stavu úveru, ako aj zhodných tvrdení sporových strán, mal za to, že dátum zročnosti nezaplatenej splátky bol dňa 10.07.2015 (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa súdu prvej inštancie trojročná premlčacia doba poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka uplynula dňa 10.07.2018. Pokiaľ žalobu podal žalobca na súd dňa 22.08.2018, podal ju teda po uplynutí všeobecnej 3 - ročnej premlčacej doby. K premlčaniu súd prvej inštancie prihladol na námietku vznesenú žalovaným prostredníctvom právneho zástupcu. Uzavrel, že na plynutie premlčacej doby nič nemení ani skutočnosť, že banka pohľadávku ako celok zosplatnila 05.11.2015. Uzavrel, že z dôvodu premlčania uplatneného nároku, ohľadne sumy 13.658,44 eur predstavujúcej istinu, žalobu zamietol aj v časti žalovaných úrokov z istiny vo výške 10.317,81 eur, zmluvného úroku vo výške 19,80 % ročne zo sumy 13.658,44 eur od 01. 08. 2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 13.658,44 eur od 01. 08. 2018 do zaplatenia, bankových poplatkov vo výške 75,60 eur, ktoré sa spravujú rovnakým režimom ako hlavný záväzok. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému v rozsahu 100% priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal právny názor súdu prvej inštancie ohľadne začatia plynutia premlčacej doby. Mal za to, že pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou. Každá zo splátok tak podľa neho predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia lehota podľa § 103 Občianskeho zákonníka samostatne. S poukazom na § 565 Občianskeho zákonníka mal za to, že veriteľ môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. V prejednávanej veci mal za preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (05.11.2015) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace (od 10.07.2015). Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť, podľa žalobcu, vyhlásená pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 10.07.2015. Oprávnenie žalobcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie tejto splátky totiž zaniklo v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka dňa 10.08.2015, t.j. splatnosťou ďalšej splátky úveru. Zároveň dodal, že ak by žalobca pre nesplnenie tejto splátky vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, potom by porušil § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný nebol v tom čase v omeškaní po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Z uvedených dôvodov mal za zrejmé, že v prípade, ak žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 05.11.2015, toto svoje právo uplatnil v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 10.10.2015 a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka po omeškaní spotrebiteľa s platením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Uzavrel, že v danom prípade došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre nesplnenie splátky splatnej dňa 10.10.2015. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 10.10.2015 tak začala v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka plynúť od zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a uplynula by najskôr dňa 10.10.2018. Keďže žaloba bola podaná dňa 22.08.2018, mal žalobca za to, že svoj nárok uplatnil pre uplynutím premlčacej doby. K výkladu zákonných ustanovení súdom prvej inštancie uviedol, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti nie sú premlčané, avšak zostatok dlhu by už v ten istý moment premlčaný bol, čo považuje za absurdné. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. tak, že napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne vyjadril. Stotožnil sa s rozsudkom súdu prvej inštancie a odvolanie žalobcu považoval za nedôvodné. Namietal, že žalobca účelovo a vo svoj prospech vykladá ustanovenia Občianskeho zákonníka, pričom jeho výklad nemá oporu v texte príslušných zákonných ustanovení. Mal za zrejmé, že § 103 Občianskeho zákonníka neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu ani na dátum zročnosti splátky bezprostredne predchádzajúci mimoriadnemu vyhláseniu splatnosti, ale na dátum zročnosti tej nespĺnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. Podľa žalovaného tvrdenia žalobcu nemajú oporu ani v zistenom skutkovom stave. Dal do pozornosti, že žalobca zosplatnil dlh kvôli omeškanej splátke, ktorá bola splatná dňa 10.07.2015, pričom išlo hneď o prvú splátku, ktorú žalovaný neuhradil počas trvania

záväzkového vzťahu ešte pred zosplatením. Preto mal za zrejmé, že premlčacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti splátky za mesiac júl 2015 (t.j. od 10.07.2015). Poukázal tiež na vecnú súvislosť medzi omeškanou splátkou za júl 2015, upozornením - výzvou na splatenie dlžnej sumy a výzvou na úhradu dlžnej sumy, čím mal za jasne vymedzené, pre ktorú omeškanú splátku žalobca zosplatnil celý dlh. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil a uplatnil si aj trovy odvolacieho konania.

4. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov. Podľa § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie.

5. Na základe preskúmania správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Súd prvej inštancie sa riadne vysporiadal so všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami a argumentami účastníkov, v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Prijaté právne závery náležite vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie zrozumiteľne a podrobne objasňuje (§ 220 ods. 2- 4 CSP) skutkový a právny základ rozhodnutia, nie je nepreskúmateľné a plne rešpektuje základné právo účastníkov na spravodlivý súdny proces (viď napr. III. ÚS 115/2003). Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie tak, ako sú uvedené v napadnutom rozsudku a podľa 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje.

6. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd udáva nasledovné:

7. Zo súdneho spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným, dňa 09.01.2015, Zmluvu o úvere. Uvedená zmluva je spotrebiteľským úverom, na základe ktorého poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému úver vo výške 13.800 eur. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splácať v 120 mesačných splátkach po 266 eur mesačne. Keďže žalovaný nesplácal poskytnutý úver podľa dohodnutých podmienok, právny predchodca žalobcu, výzvou zo dňa 05.11.2015, oznámil žalovanému, že úverová pohľadávka sa stáva ku dňu 05.11.2015, predčasne splatnou v celom rozsahu. Výška dlžnej sumy bola 14.762,13 eur, na úhradu ktorej bol žalovaný vyzvaný v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia uvedenej výzvy.

8. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

9. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

10. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

11. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12. Z uvedených ustanovení vyplýva, že premlčacia doba v prípade spotrebiteľského úveru, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva, podľa § 565 Občianskeho zákonníka, a teda k zosplateniu celej pohľadávky za predpokladu, že to bolo medzi stranami spotrebiteľského úveru dohodnuté, pričom však musí byť zachované, že veriteľ môže uplatniť toto právo najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným, celý dlh stanovuje Občiansky zákonník (§ 103, druhá veta), osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplateného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

13. Pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je tak rozhodné zistenie splatnosti tej splátky, pre nezaplatenie ktorej veriteľ pristúpil k zosplateniu celého úveru. Právny predchodca žalobcu úver zosplatnil výzvou zo dňa 05.11.2015, z ktorej vyplýva, že pohľadávka sa stala predčasne splatnou ku dňu

05.11.2015. Pokiaľ z právneho úkonu, ktorým došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, nebolo možné zistiť, pre ktorú splátku došlo k zosplatneniu úveru, treba vychádzať z toho, že veriteľ mohol pristúpiť k zosplatneniu len za podmienok podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka tak vyplýva obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky a tiež povinnosť veriteľa upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Odvolací súd teda, vychádzajúc z uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka, dospel k záveru, že k uplatneniu práva žalobcu, podľa § 565 Občianskeho zákonníka, v predmetnej veci mohlo dôjsť len pre nezaplatenie splátky splatnej 10.07.2015 (splátka pre ktorej nezaplatenie za súčasného dodržania § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka mohlo dôjsť k zosplatneniu 05.11.2015 a zároveň prvá nesplatená splátka žalovaného podľa žalobcom predloženého Aktuálneho stavu úveru).

14. Ak teda žalobca ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru pre nezaplatenie splátky splatnej 10.07.2015 (§ 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), začala plynúť premlčacia doba práva na zaplatenie celého zosplatneného dlhu odo dňa splatnosti uvedenej splátky, teda odo dňa 10.07.2015 a uplynula dňa 10.07.2018. Právny predchodca žalobcu si však uplatnil svoje právo na súde až žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 22.08.2018, t.j. po márnom uplynutí premlčacej doby, a preto súd prvej inštancie správne žalobcovi premlčané právo nepriznal.

15. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že je zrejmé, že ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (napr. lehota na splnenie celého predčasne zosplatneného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 Občianskeho zákonníka) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta Občianskeho zákonníka). Je pravdou, že tým zákonodarca de facto skrátil premlčaciu dobu pre takýto prípad o tri mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatniť dlh, lebo by porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), avšak je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne, ako je tomu v občianskoprávnej úprave (napr. pri právach z prepravy je zákonom stanovená len jednoročná premlčacia doba) za predpokladu, že takto ustanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv. V tomto prípade podľa názoru odvolacieho súdu bola premlčacia doba v trvaní (de facto) dva a trištvrte roka dostatočná na to, aby veriteľ uplatnil svoj nárok na plnenie celého predčasne zosplatneného dlhu na súde.

16. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, a preto ho podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, potvrdil.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).